

PATVIRTINTA

Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos
direktorius 2016 m. birželio 2 d. įsakymu
Nr. V-49

GIMNAZIJOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo metodika (toliau – Metodika) nustato vieną iš gimnazijos veiklos įsivertinimo būdų.

2. Metodikoje apibrėžiami gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo tikslai, uždaviniai ir principai, pateikiamas gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo modelis, gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo etapai ir organizavimas.

II SKYRIUS GIMNAZIJOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO TIKSLAI

3. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo tikslai:

3.1. plėtoti duomenimis grįsto valdymo kultūrą gimnazijoje;

3.2. skatinti gimnazijos bendruomenės kryptingą, į rezultatus orientuotą diskusiją apie gerą mokyklą;

3.3. stiprinti gimnazijos bendruomenės narių įsipareigojimą ugdymo kokybei ir atsakomybę, taikant įsivertinimą kaip kasdienę praktiką – savistabą, refleksiją, dialogą;

3.4. į gimnazijos tobulinimo procesus įtraukti visus bendruomenės narius, kitas suinteresuotas grupes.

III SKYRIUS GIMNAZIJOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

4. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo uždaviniai:

4.1. atrasti gimnazijos veiklos kokybės sėkmes bei trukdžius ir nustatyti tobulintinas sritis;

4.2. atkreipti gimnazijos bendruomenės dėmesį į veiklos aspektus, lemiančius ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę;

4.3. remiantis gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais, priimti bendrus sprendimus dėl būtinų veiksmų, gerinant gimnazijos veiklą;

4.4. remiantis gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais, rengti ir koreguoti gimnazijos strateginius, metinius veiklos, ugdymo planus;

4.5. sudaryti sąlygas visiems gimnazijos bendruomenės nariams, reflektavus savo ir gimnazijos veiklą, susitelkti siekiant nuolatinio vertybėmis pagrįsto ugdymo(si) proceso tobulinimo;

4.6. sudaryti sąlygas visai gimnazijos bendruomenei, gimnazijos veikla suinteresuotiems partneriams sistemingai, argumentuotai ir rezultatyviai diskutuoti apie mokinių asmenybės ugdymą ir mokymąsi;

4.7. pripažinti mokytojų meistriškumą ir gerąsias praktikas kaip tinkamus pavyzdžius mokytojų bendruomenės, gimnazijos kaip organizacijos mokymuisi;

4.8. atsiskaityti už savo veiklos kokybę gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, dalyvių susirinkimui (savininkui), švietimo valdymo subjektams, įgyvendinant viešąjį interesą, kitiems suinteresuotiems asmenims ir partneriams.

5. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimas remiasi šiais principais: bendradarbiavimo, kūrybiškumo, atsakingumo, objektyvumo, tvarios ir pasidalytos lyderystės mokymuisi, humaniškumo, demokratiškumo, konfidencialumo bei tolerancijos.

IV SKYRIUS GIMNAZIJOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO MODELIS

6. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo modelis sudarytas iš vertinimo sričių, kurios detalizuojamos temomis, o šios skaidomos į rodiklius.

7. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo modelį sudaro keturios vertinimo sritys, susijusios priešastiniais ryšiais: rezultatai, ugdymas(is) ir mokinių patirtys, ugdymo(si) aplinkos, lyderystė ir vadyba.

8. Pirmoji sritis – rezultatai – yra svarbiausias gimnazijos veiklos kokybės požymis. Vertinant šią sritį, siekiama išsiaiškinti, kas pasiekama ugdant kiekvieną mokinį ir kokie yra apibendrinti gimnazijos veiklos rezultatai, taip pat suvokti rezultatų kaitą – mokinio ir gimnazijos pažangą.

9. Antroji sritis – ugdymas(is) ir mokinių patirtys – lemia ugdymo rezultatus dviem ugdymo proceso aspektais: formaliuoju ugdymu ir visu mokykliniu gyvenimu, visomis gimnazijoje ar gimnazijai organizuojant įgyjamomis mokinių patirtimis, įskaitant gimnazijos kultūros poveikį („paslėptoji ugdymo programa“). Vertinant šią sritį, siekiama išsiaiškinti, kaip planuojamas ir organizuojamas ugdymas ir ką gimnazijos patiria mokiniai.

10. Trečioji sritis – ugdymo(si) aplinkos – akcentuoja fizinių ir virtualių mokymosi aplinkų reikšmę ugdymui. Vertinant šią sritį, pabrėžiamas aplinkų kūrimo ir ugdymo ryšys, ugdymo proceso dalyvių įtraukimas į erdvių bendrakūrą. Vadovaujamosi atviros mokyklos, „mokymosi be sienų“, neformalių mokymosi bendruomenių ir nuolatinio mokymosi idėjomis.

11. Ketvirtoji sritis – lyderystė ir vadyba – akcentuoja, kiek nuosekliai ir darniai veikia visa gimnazijos bendruomenė, siekdama mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų ir asmenybės brandos (ūgties). Vertinama, kaip gimnazijos bendruomenėje susitariama dėl veiklos perspektyvos, kokiomis nuostatomis grindžiama bet kuri vykstanti veikla, kaip siekiama asmeninio profesinio meistriškumo.

12. Kiekvienoje srityje išskirtos temos, apibrėžiančios gimnazijos kokybės kryptis, ir rodikliai, nusakantys gimnazijos kokybės matmenį.

13. Kiekvienam rodikliui paaiškinti pateikiami raktiniai žodžiai, lakoniškai apibūdinantys esminius rodikliui priskirtų gimnazijos veiklos aspektų kokybės kriterijus.

14. Raktiniams žodžiams teikiamas konkretesnis požymių, liudijančių tam tikru rodikliu įvardytų reiškinių kokybę, aprašymas, vadinamas detaliuoju rodiklio aprašymu arba iliustracija.

15. Detaliajame rodiklio aprašyme nurodytas pageidaujamas, idealus gimnazijos veiklos būvis, atitinkantis aukščiausią kokybę.

V SKYRIUS GIMNAZIJOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO ORGANIZAVIMAS

16. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimas yra vadybos ciklo dalis. Įsivertinimo principai įpareigoja gimnazijos vadovą, pavaduotoją (-us) ugdymui, mokytojus veikti kartu tariantis su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) dėl mokinių siektinų vertybių, jų pažangos ir pasiekimų gerinimo, kuriant pasitikėjimo ir pagarbos vieni kitiems atmosferą.

17. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimą inicijuoja gimnazijos vadovas.

18. Gimnazijos veiklos įsivertinimo sritis, atlikimo metodiką pasirenka mokytojų taryba.

19. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupė suplanuoja ir įgyvendina gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimą. Visi gimnazijos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įsivertinime ne tik pateikdami ar rinkdami duomenis, bet ir reflektuoja juos ir prisiima atsakomybę už gimnazijos veiklos tobulinimo procesus ir sprendimų įgyvendinimą.

20. Gimnazijos veiklos kokybės įšivertinimas gali bŭti atliekamas Ŗiais bŭdais:

20.1. platusis (arba visuminis) įšivertinimas. Jo metu, atsiŖvelgus į gimnazijos tipą, jos kontekstą, gimnazijos bendruomenė vertina visas sritis, temas ir rodiklius remdamasi detaliuosiuose rodiklių aprašymuose pateiktu aukščiausiu kokybės bŭviu. Vertinimo rezultatai gali tapti atšpirties tašku gilesniam teminiam ar iškilusios problemos tyrimui;

20.2. teminis įšivertinimas. Teminiam įšivertinimui pasirenkama sritis ar tema ar siauresnis veiklos aspektas atidesniam kokybės bŭvio tyrinėjimui. Teminis vertinimas gali bŭti atliekamas be išankstinės nuostatos, kas konkrečiai ir kodėl gimnazijos bendruomenei nepatinka; juo iš pradŖių siekiama konstatuoti padėtį, o, surinkus pakankamai įrodymų, interpretuojama ir vertinama pasirinktoji tema;

20.3. iškilusios gimnazijos problemos analizė. Problemos analizė pradedama problemos, išreiškiančios neatitikimą tarp esamos ir pageidaujamos padėties, identifikavimu. Problemos tyrimą gali suponuoti mokinių socialinė, emocinė ir elgesio raida bei kompetencijų raiška, išorinis vertinimas, egzaminų ar testų rezultatai, rizikos veiksniai, plačiojo (visuminio) įšivertinimo ar bendruomenės narių struktūruotos diskusijos apie esamą kokybės padėtį gimnazijos išvados ir pan. Problemos analizės tikslas – surinkti duomenis, atskleidžiančius nepasitenkinimą keliančios situacijos prieŖstis, ir remiantis jais, pateikti problemos sprendimo bŭdą.

21. Atliekant gimnazijos veiklos kokybės įšivertinimą, yra renkami patikimi duomenys, pasirenkant tinkamus socialinio tyrimo metodus. Duomenims rinkti ir jiems apdoroti galima naudotis Nacionalinės mokyklų vertinimo agentŭros tiesiogine internetine sistema www.iqesonline.lt ar kitais apklausų metodais.

22. Gimnazijos veiklos kokybės įšivertinimui plačiai taikomi antrinių duomenų Ŗaltiniai: kiekybiniai gimnazijos stebėsenos duomenys, mokinių paŖangos ir mokymosi pasiekimų duomenys, mokytojų ir vadovų įšivertinimo ir atestacijos duomenys, įvairių mokykloje vykdytų apklausų ir tyrimų duomenys ir kt. Ŗie duomenys papildo įšivertinimo metu tiesiogiai gautus duomenis, naudojami analizuojant situaciją ir grindžiant sprendimus dėl gimnazijos kokybės bei tobulinimo krypčių.

VI SKYRIUS

GIMNAZIJS VEIKLOS KOKYBĖS ĮŠIVERTINIMO ORGANIZAVIMO ETAPAI

23. Gimnazijos veiklos kokybės įšivertinimo grupei rekomenduojama įgyvendinti penkis įšivertinimo proceso etapus:

23.1. pasirengimo etapas. Jo metu diskutuojama ir priimamas bendras sprendimas dėl pagrindinio motyvo pasirinkti tam tikrus įšivertinimo aspektus, dėl įšivertinimo atlikimo bŭdo, dėl probleminio vertinimo klausimo formulavimo;

23.2. įšivertinimo plano parengimo etapas. Jo metu apibrėŖiami gimnazijos įšivertinimo tikslai, numatomi dalyviai ir jų funkcijos, duomenų Ŗaltiniai, respondentų grupės, sukonkretinami rodiklio detalijame aprašyme nurodyti kokybės požymiai pagal gimnazijos kontekstą, numatomi duomenų interpretavimo kriterijai, parengiamas vertinimo eigos planas, numatoma, kas ir kaip pasinaudos vertinimo rezultatais;

23.3. įšivertinimo instrumento (-ų) parengimo etapas. Jo metu pasirenkami, parengiami arba pritaikomi įšivertinimo instrumentai (galima naudoti Nacionalinės mokyklų vertinimo agentŭros tiesiogine internetine sistema www.iqesonline.lt). Rengiant įšivertinimo instrumentą (-us), nustatomos respondentų grupės, jos instruktuojamos ir motyvuojamos įšivertinimo duomenims teikti. Aptariama, kokie jau esantys gimnazijos duomenys bus panaudoti įšivertinimui;

23.4. įšivertinimo atlikimo etapas. Jo metu surenkami patikimi duomenys ir informacija. Gauti duomenys analizuojami, interpretuojami, reflektuojami, aptariami su respondentų grupėmis ir suformuluojamos išvados. Numatoma, kaip įšivertinimo duomenis panaudoti bendruomenės sprendimams ir įšipareigojimams dėl veiklos tobulinimo;

23.5. atsiskaitymo ir informavimo etapas. Jo metu parengiama gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo ataskaita. Ataskaitoje pateikiami gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo apibendrinti duomenys, jų analizė, suformuluojamos įsivertinimo išvados ir rekomendacijos gimnazijos veiklos kokybei tobulinti. Apie gimnazijos veiklos kokybės apibendrintus įsivertinimo rezultatus ir tobulinimo kryptis informuojama gimnazijos bendruomenė, gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, kiti suinteresuoti asmenys. Konkretūs įsivertinimo metu gauti duomenys yra konfidenciali gimnazijos bendruomenės informacija. Juos teikti kitiems asmenims ar institucijoms gimnazija gali, tik gavusi gimnazijos bendruomenės sutikimą.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimas ir tobulinimas yra tarpusavyje susiję priežasties ir pasekmės ryšiais, daro įtaką vienas kitam. Gimnazija kaip pradinį tašką gali pasirinkti tobulinimo aspektą, o vėliau įsivertinti taikytų priemonių naudingumą ir atvirkščiai pradėti nuo įsivertinimo ir pereiti prie tobulinimo veiksmų. Tobulinimo ir vertinimo ciklas paprastai siejamas su gimnazijos strateginio planavimo ciklu.

25. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai yra pagrindas bendru sutarimu priimti sprendimus dėl pasiektos veiklos kokybės, dėl pasiektos gimnazijos pažangos ir dėl mokinių socialinio, emocinio ir dorovinio ugdymo, jų mokymosi pažangos ir pasiekimų bei gimnazijos kaip organizacijos veiklos kokybės tobulinimo.

26. Gimnazijos taryba analizuoja veiklos kokybės įsivertinimo rezultatus ir priima sprendimus dėl veiklos tobulinimo.

27. Gimnazija informaciją apie veiklos kokybės įsivertinimo apibendrintus rezultatus ir tobulinimo kryptis skelbia viešai atsiskaitydama visuomenei apie gimnazijos kaip organizacijos siekiamas vertybes ir pažangą.

28. Gimnazijos veiklos kokybės tobulinimui reikiamą pagalbą teikia gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

PRITARTA
Gimnazijos tarybos posėdžio
2016 m. gegužės 26 d.
Posėdžio nutarimu Nr. V4-3